

ACC. N:R M. 13506: 1-8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Västergötland* Upptecknare: *Valborg Larsson, Hällabäck*
 Härad: *Kind* Berättare: *Emil Pettersson, "*
 Socken: *Fläckeby* Berättarens yrke: *f. d. hem. ägare*
 Uppteckningsår: *1954* Född år *1878* i *Bäck, Fläckeby m*

Sten- och jordhållare m. m. s. 1-4
Födoämnen och födomar. s. 5-8.

LM F 64

" 74

Skriv endast på denna sida

Sten gjordkällare m. m.

Sådana källare som den avbildade ha funnits här på trakten. Den var ingrävd i en hackstutring. Stenen var gjord av kullersten. Ingången var på gaveln. Den hade rund planform och golvet var av stampad jord. Den kallades helt enkelt för gjordkällare eller gjordkula. Någon bevarad sådan källare finns ej endast ruiner. Källarna byggdes i regel av särskilda stenarbetare. Sådant byggnadssätt förekom endast till källare här på orten. Angående skyddsplatsen för fåren byggdes sådana ute i ekogarna. De var av tid täckta med sticks och hade jordgolv. Där skulle fåren gå in under nätterna. De kallades för "söaba." Även för korna hade man

 kuf 64
/

ACC. N:R M. 13506:2.

dylika så kallade sommarbadar, man
slapp alltså ta in barna i lada går-
den under nättene.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

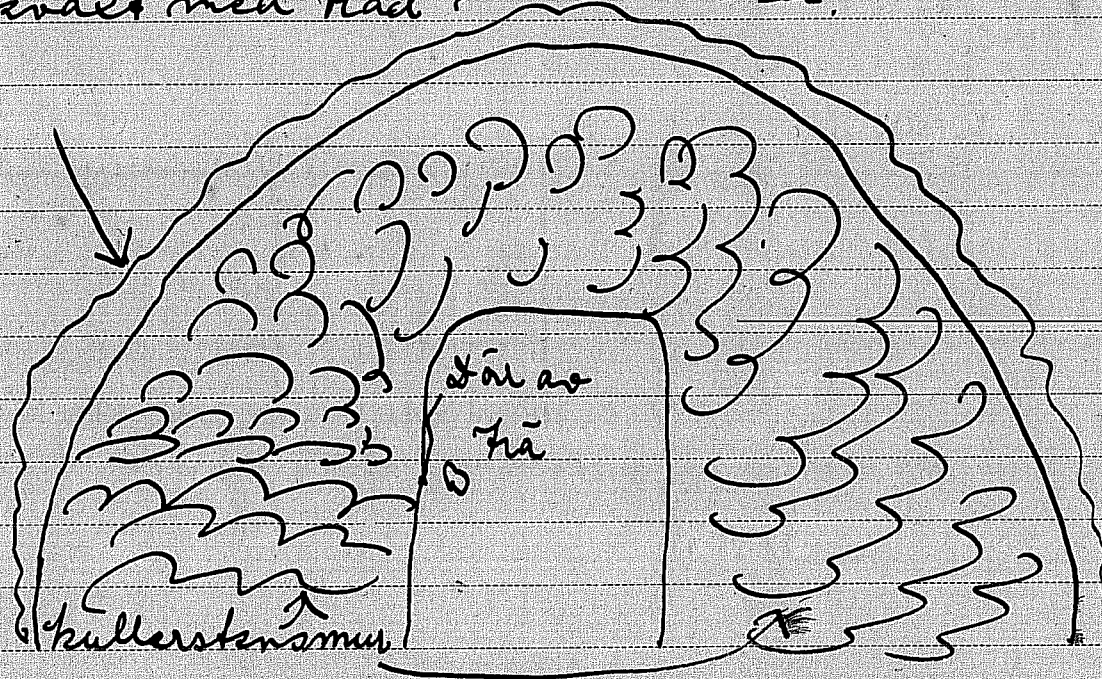
h.

ACC. N:R M. 13506:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jordkällare.

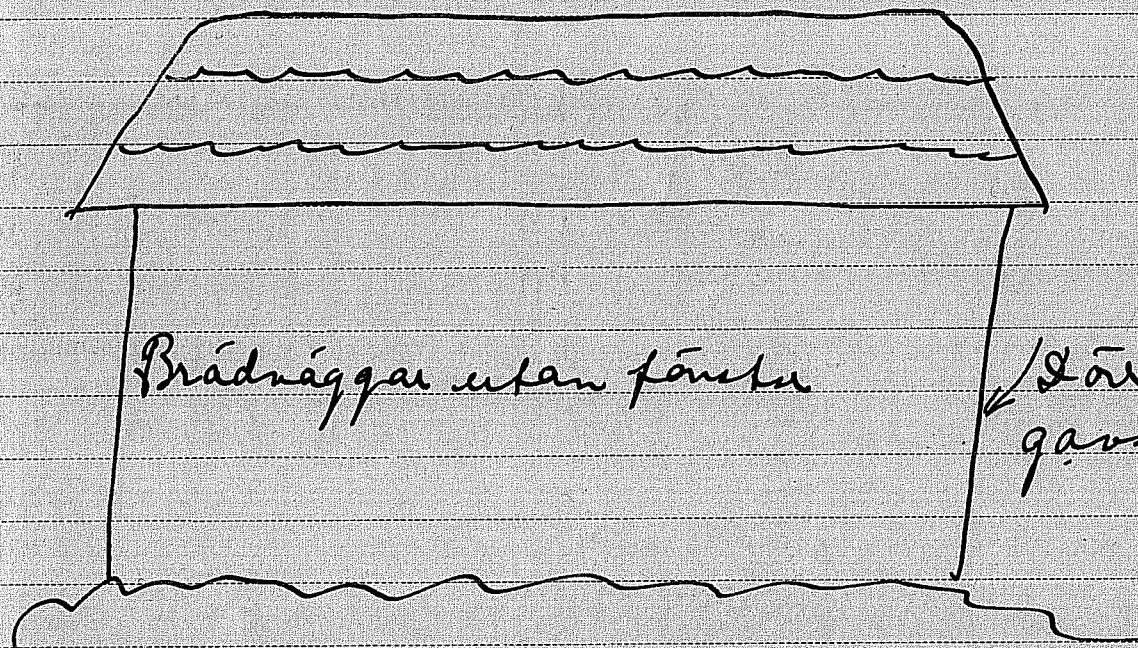
jordlagre utanpå källaren som kunde vara
bevärd med träd och buskar.

ACC. N:R M. 13506:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

"Töaba"

Brädnäggar utan fönster

Dör på
gaveln.

Vädoämnen o. fordonar.

Under Besättarens Landom äts ej hönshätt
här på orten. Gamla häns och kuppkyck-
lingar häggas hureddet så och sedan kas-
tads de bort. Ävenså hästar tagas ej till-
reana. Wantigt folk vill ej ens flä dem,
då de fick hälsdrackaren eller "matt-
mannen" göra. Under 1700-talet skäts en-
dast hästarna, sedan fick de ligga i skö-
gen och ruttna upp, men glörs ej ens
mer dem. Svamp äts ej för i tiden, det
är endast under senare år den sedan förts
ett till Landsbygden och stadsbefolkningen.
Fugosvampen tag man in och lade på en
kallrik till att förgifta fugor med. För
ett tiotal år sedan började man här på
orten använda svamp, och jela den

Luf 74

för avsalu. Matviltjan mot ena myn bradda
på att man såg maskar kapa på
gamla smampar. Smampen som beatus-
fäda ansågs bra. Smampkuggare ha ej
färskammitt här på sten.

Räst.

Att äta hästhätt blev allmänt re-
dan slaktare höjade försäljning av ra-
reskvaror. Då tillhandahålls köttet bä-
de rått och i kon, vilket gjorde
det apfittigt. Flerskap höjende först
använde det sedan liëndama. Man ville
inte äta hästhätt budande på att det
inte i Moss lag var förskrivit att man
skulle göra det.

Kale, killing, lamm.

Kale, killing o lamm har men alltid förtärt. Kalvama slaktades när de endast var några dagar gamla. Slaktningen av kale och får utfördes av bonden själv, djuren bedömdes med ett tillhugg och sedan stack man dem. En kalestek kunde man någon gång sälja till prästen eller skolläraren.

Wilt.

Wilt har alltid använts i hushållet och någon matliga mat det har aldrig talats om.

Fläs.

Under senare tid har fläs allmänt använts för hastades de alltid bort.

ACC. N:R M. 13506:8.

Fisk.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Av fiskarna var det makrillen och ålen
som man tyckte avsky för under besättnings
tiden. Makrillen sågs äta lik. Ålen
hade en ormliknande form, därför an-
sågs den ormaktig. Dessa föreställningar
har nu försvunnit och all fisk anses
avgiftig.

4